

Številka: 007-59/2013/4

Datum: 10.11.2014

Ministrstvo za finance

Direktorat za javno premoženje in finančni sistem

Sektor za finančni sistem

Župančičeva 3, p.p. 644a, 1001 Ljubljana

gp.mf@gov.si

ZADEVA: Predlog zakona o bančništvu (ZBan-2)

ZVEZA: Vaše zaprosilo za mnenje in gradivo z dne 21.10.2014

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec) je prejel vaše zaprosilo za posredovanje mnenja k predlogu Zakona o bančništvu – ZBan-2; EVA: 2013-1611-0109 (v nadaljevanju: predlog zakona) z vidika pristojnosti Pooblaščenca.

Pri določbah, ki bistveno posegajo v veljavno sistemsko ureditev pristojnosti nadzornih organov¹ (tudi Pooblaščenca) se predlagatelj sklicuje na Direktivo CRD IV (člene 56-61). Pooblaščenec poudarja, da se navedena direktiva nanaša na dostop do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetni nadzor kreditnih institucij in investicijskih podjetij². **Direktiva naj se v nacionalno zakonodajo prenese v vsebini, ki jo ureja, predlog zakona naj je torej ne širi na vsebinska področja, ki niso z direktivo v nobeni zvezi.**

Iz najbolj spornih določb (14., 15. in 16. člena predloga zakona) bi lahko sklepali, da za pridobitev podatkov, ki so potrebni za izvajanje nadzora (npr. delovni inšpekciji, komisiji za preprečevanje korupcije, tržnemu inšpektoratu, Informacijskemu pooblaščenču ipd) zakonski temelj iz zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor oziroma iz področnih zakonov, ne zadošča, predlog zakona, pa jim ne daje temelja za pridobitev podatkov (tudi osebnih) za namen izvajanja nadzora. Na ta način bi se Banka Slovenije dvignila praktično na naddržavno raven, saj bi bila izvzeta iz nadzora velike večine nadzornih organov. **Najbrž ni treba posebej poudarjati, da gola pristojnost za nadzor brez upravičenja nadzornega organa za pridobitev podatkov, potrebnih za ugotovitev dejanskega stanja in odreditev morebitnih ukrepov, ne omogoča varstva javnega interesa na različnih področjih, na katerih nadzorni organi izvajamo svoje naloge.** Pri Pooblaščenču bi bili tako povsem izpraznjeni pristojnosti nadzora na področju dostopa do informacij javnega značaja in varstva osebnih podatkov, in to kljub dejstvu, da za preglednost ravnanja Banke Slovenije brez dvoma obstaja velik javni interes, in kljub temu, da bo Banka Slovenije po predlogu zakona postala zelo velik upravljavec osebnih podatkov, saj naj bi po predlogu zakona Banka Slovenije postala upravljavec zbirke osebnih podatkov o boniteti fizičnih oseb (samostojnih podjetnikov in drugih fizičnih oseb, ki na trgu opravljajo dejavnost).

¹ Predvsem določbe členov 14., 15. in 16. predloga zakona.

² Besedilo Direktive CRD IV (Direktiva 2013/36/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, spremembi Direktive 2002/87/ES in razveljavitvi direktiv 2006/48/ES in 2006/49/ES) je dosegljivo na povezavi: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:176:0338:0436:SL:PDF>

Naj spomnimo, da sta bili v letošnjem letu sprejeti noveli Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ-c in ZDIJZ-D) z namenom povečanja preglednosti delovanja družb v 100% lasti države oziroma lokalnih skupnosti, družb, ki delujejo pod prevladujočim vplivom države ali lokalne skupnosti ali drugih oseb javnega prava in samih bank. S predlogom zakona pa se želi doseči povsem nasprotno – med drugim popolno zaprtost delovanja Banke Slovenije. Z vidika sistemske ureditve dostopa do informacij javnega značaja pa tudi z vidika varstva osebnih podatkov je takšna ureditev povsem nesprejemljiva, kar podrobneje utemeljujemo v nadaljevanju tega dopisa.

I. Pripombe z vidika dostopa do informacij javnega značaja

V skladu z 2. členom ZDIJZ, so vsi subjekti javnega sektorja (kamor brez dvoma spada tudi Banka Slovenije), zavezani k transparentnosti in odprtosti delovanja, cilj ZDIJZ pa je zagotoviti javnost in odprtost delovanja organov ter omogočiti uresničevanje pravice fizičnih in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja. **Povedano drugače, Banka Slovenije kot pravna oseba javnega prava ne more biti, niti delno niti v celoti, izključena iz splošnega režima za dostop do informacij javnega značaja, predlog zakona pa po našem mnenju uvaja ravno to rešitev, ki ji nasprotujemo.** Ob tem opozarjamo, da je v zadnjem obdobju država (in v njenem imenu tudi Banka Slovenije) na področju zagotavljanja in izvajanja ukrepov za krepitev stabilnosti bank, izvajala številne administrativne ukrepe (kot npr. dokapitalizacija bank iz javnih sredstev), ki so imeli za posledico (tudi) finančne posledice za javna sredstva, preglednost izvedenih ukrepov pa je zato nedvomno v javnem interesu. Z rešitvijo, kot jo uvaja ZBan-2, pa bi dostop javnosti do tovrstnih informacij v celoti onemogočili, tudi v primerih, ko je ta nedvomno v javnem interesu.

Po naši oceni predlog ZBan-2 torej izključuje pravico do pridobivanja informacij javnega značaja na način, ki nesistemskega posega v ZDIJZ, brez da bi bila podana konkretna obrazložitev, zakaj je ta poseg nujno potreben. Še več, iz predloga ZBan-2 niti ni jasno razvidno, v kakšnem odnosu je ta zakon z ZDIJZ (ker uporabe režima dostopa do informacij javnega značaja izrecno ne izključuje). Ker pa bi bil ZBan-2 kasnejši in specialnejši zakon, bi uporaba pravnega pravila *lex specialis posterior derogat legi generali priori* (kasnejši specialnejši zakon razveljavlja starejšega splošnega) nedvomno pripeljala do rešitve, da se ZDIJZ za informacije, ki jih ZBan-2 opredeljuje v 2.2.1 poglavju (Zaupne informacije, člani 14. do 17.), ne uporablja. **Povedano drugače, gre za popolno izključitev vseh dokumentov oz. informacij, ki jih ZBan-2 definira v poglavju 2.2.1. Zaupne informacije iz režima, ki velja za dostop do informacij javnega značaja.** Ne samo, da gre za dodatno izjemo izven izjem, ki jih v 1. odst. 6. čl. že določa veljavni ZDIJZ, z določbo, komu lahko Banka Slovenije posreduje te informacije (med organi ni Informacijskega pooblaščenca!) se izključuje tudi možnost pritožbenega organa na področju dostopa do informacij javnega značaja, da se ta seznanijo s temi informacijami in oceni, ali sploh gre za kategorijo informacij, ki jih kot zaupne opredeljuje zakon. Poleg tega 15. člen ZBan-2 v celoti izključuje pristojnost Informacijskega pooblaščenca z določbo, da o zahtevi za posredovanje teh podatkov odloči Banka Slovenije sama, zoper odločbo o zavrnitvi pa se lahko vložijo zahteva za sodno varstvo (te pa prosilec po ZDIJZ oz. posameznik, ki informacijo želi kot informacijo javnega značaja, nima). Po naši oceni se tako v celoti izključuje tudi pristojnost Informacijskega pooblaščenca in s tem možnost presoje, ali je organ (Banka Slovenije) določene informacije v konkretnem primeru sploh pravilno ocenil kot informacije, pri katerih gre za izjeme od prosto dostopnih informacij javnega značaja. **Naj poudarimo, da v trenutno veljavni pravni ureditvi pravice dostopa do informacij javnega značaja ni iz sistema transparentnosti avtomatično izključen noben organ javnega sektorja (niti SOVA, Policijska ali drugi organi, ki tudi razpolagajo z občutljivimi informacijami z različnih področij).**

Upošteva je navedeno smo seveda mnenja, da tudi v konkretnem primeru predlagana rešitev ni ustrezna niti primerna, predvsem pa ni obrazložena. Niso namreč jasni razlogi, zakaj se izključuje veljavnosti ZDIJZ v celoti in zakaj z milejšim sredstvom (npr. določitvijo nove izjeme, vezane na oceno škode v vsakem konkretnem primeru) ni mogoče doseči cilja, pri tem pa manj drastično poseči v temeljno človekovo pravico dostopa do informacij javnega značaja. **Naj ob tem tudi poudarimo, da je zaradi pravne varnosti treba čim bolj težiti k enotni ureditvi dostopa do informacij javnega značaja, obenem pa je za varovanje interesov, ki jih zasleduje predlog ZBan-2 (varstvo določenih zaupnih informacij), poskrbljeno že z izjemami, ki jih določa 1. odst. 6. čl. ZDIJZ, ki zagotavlja uresničevanje drugih pravic, ki omejujejo dostop do informacij javnega značaja.** Navedeni člen namreč taksativno določa enajst izjem, s katerimi je zagotovljeno varstvo tistih pravic, v katere trči pravica dostopa do informacije javnega značaja. Tako 2 tč. 1. odst. 6. čl. določa, da organ prosilcu zavrne dostop do zahtevane informacije, če se zahteva nanaša na podatek, ki je opredeljen kot poslovna skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe. 7. tč. 1. odst. 6. čl. pravi, da organ (tudi Banka Slovenije) prosilcu zavrne dostop do zahtevane informacije, če se zahteva nanaša na podatek, ki je bil pridobljen ali sestavljen zaradi upravnega postopka in bi njegovo razkritje škodovalo njegovi izvedbi. Izjemo od prosto dostopnih informacij javnega značaja po 9. tč. 1. odst. 6. čl. predstavljajo tudi podatki iz dokumenta, ki je v postopku izdelave in je še predmet posvetovanja v organu, njegovo razkritje pa bi povzročilo napačno razumevanje njegove vsebine. 11. tč. 1. odst. 6. čl. obenem varuje podatek iz dokumenta, ki je bil sestavljen v zvezi z notranjim delovanjem oziroma dejavnostjo organov, in bi njegovo razkritje povzročilo motnje pri delovanju oziroma dejavnosti organa.

Izjeme od prosto dostopnih informacij predstavljajo kategorijo, ki v največji meri zaznamuje normativno ureditev in praktično uporabo ZDIJZ. Določno oblikovane izjeme, ki ne dopuščajo ekstenzivnih interpretacij, so bistvenega pomena za odprto delovanje vseh organov, ki izvajajo javnopravne naloge, kamor sodi tudi Banka Slovenije. V zvezi s tem mora biti prosilcem zagotovljeno tudi pravno sredstvo zoper odločitev organa, ki dostop do zahtevane informacije zavrne, čemur pa s predlogom ZBan-2 ni zadoščeno. **Ob tem velja ponovno poudariti, da je pravica dostopa do informacij javnega značaja temeljna človekova pravica, zagotovljena v 2. odst. 39. čl. Ustave RS in da mora biti tej pravici zagotovljeno tudi ustrezno pravno varstvo pred neodvisnim pritožbenim organom.**

Prav tako ni sprejemljiva rešitev, po kateri se z ZBan-2 za Banko Slovenije (v predlogu 89. člena) uvaja poseben režim tudi glede podatkov, ki jih je ta dolžna objaviti na svoji spletni strani. ZDIJZ namreč v 10. členu določa, katere so tiste informacije, ki so jih organi dolžni sami, brez zahteve prosilca, posredovati javnosti. Ker menimo, da ni nobenih pravnih ali stvarnih razlogov, da bi v tem delu za Banko Slovenije veljal drugačen režim od splošnega (ne gre namreč za zaupne informacije!), predlagamo, da se izrecno določi, da 89. člen ZBan-2 velja poleg obveznosti, ki je Banki Slovenije naložena že z 10. členom ZDIJZ.

V zvezi z navedenim tudi poudarjamo, da je za področje dostopa do informacij javnega značaja pristojno Ministrstvo za javno upravo. V kolikor menite, da izjeme od prosto dostopnih informacij javnega značaja, ki jih določa ZDIJZ, ne varujejo v celoti interesov, ki jih zasleduje predlog ZBan-2, predlagamo, da se dodatna izjema uredi z novelo ZDIJZ (zaradi implementacije direktive o ponovni uporabi je ta predvidena v začetku 2015) ter se s tem zagotovi enotna ureditev na področju dostopa do informacij javnega značaja.

Dodatno podajamo še pripombe in predloge sprememb k posameznim členom.

K 14. členu:

V prvem odstavku so kot zaupne informacije po tem zakonu definirane vse informacije v zvezi z izvajanjem nalog in pristojnosti Banke Slovenije pri opravljanju nadzora nad banko, vključno z internimi ocenami, informacijami o poslovanju banke, ki jih Banka Slovenije pridobi od banke ali drugih oseb, ter ukrepi, ki jih banki v skladu z zakonom izreče Banka Slovenije. Gre za izjemno široko definicijo, ki varuje zelo širok krog informacij, ne glede na to, ali bi z razkritjem zahtevanih informacij nastala kakšna škoda ali ne in ne glede na časovni vidik nadzornega postopka (varovane so vse informacije, tudi po zaključku postopka in ne glede na to, kakšne ukrepe Banka Slovenije izreče banki - tudi če imajo ti ukrepi npr. za posledico porabo javnega denarja in so že v celoti izvedeni, škoda z razkritjem informacij pa ne bi mogla nastati). Menimo, da navedena rešitev ni primerna z vidika možnosti nadzora javnosti nad delovanjem Banke Slovenije kot nadzornega organa in pravne osebe javnega prava in da je treba upoštevati, da se bodo tudi v prihodnje pojavljale situacije, ko bo javnost upravičena zahtevati informacije o tem, kakšne ukrepe je Banka Slovenije izrekla določeni banki oz. ali in kako je ukrepala v okviru svojih zakonitih pristojnosti (še posebej, če imajo ti ukrepi za posledico porabo javnega denarja!).

Upoštevaje navedeno, pa tudi vidik izvajanja nadzornih pristojnosti na področju varstva osebnih podatkov predlagamo, da se **14. člen** spremeni tako, da se glasi:

*(1) Zaupne informacije po tem zakonu so informacije v zvezi z izvajanjem nalog in pristojnosti Banke Slovenije pri opravljanju nadzora nad banko, vključno z internimi ocenami, informacijami o poslovanju banke, ki jih Banka Slovenije pridobi od banke ali drugih oseb, ter ukrepi, ki jih banki v skladu s tem zakonom izreče Banka Slovenije, **dokler teče nadzorni postopek, po zaključku postopka pa v primeru, če bi z njihovim razkritjem nastala škoda banki ali drugim osebam ali če bi to ogrozilo izvajanje nalog Banke Slovenije.***

Predlagamo, da se v drugem odstavku pri besedni zvezi "ta zakon" črta "ta" in "izrecno" ter se določba po novem glasi:

(2) Če zakon ne določa drugače, Banka Slovenije ne sme razkriti zaupnih informacij nobeni drugi osebi ali državnemu organu, razen v obliki povzetka, iz katerega ni mogoče prepoznati posameznih bank, na katere se nanašajo."

Predlagamo, da se v četrtem odstavku črta beseda "ta" in spremeni točka 4., tako, da se določba po novem glasi:

4. v drugih primerih, ko zakon določa, da Banka Slovenije ali oseba iz tretjega odstavka tega člena določene zaupne informacije lahko razkrije javnosti ali določenim prejemnikom.

K 15. členu:

Predlagamo, da se v drugem odstavku črta beseda "tem" (s tem se drugih zakonov, npr. ZDIJZ, ZVOP-1, ZIN, ZP-1 ne izključuje), tako, da se določba po novem glasi:

(2) Banka Slovenije lahko zaupne informacije razkrije drugim osebam izključno pod pogoji, določenimi v zakonu.

Tretji in četrti odstavek naj se izpustita. Z ozirom na dejstvo, da je pridobivanje podatkov za namene nadzornih postopkov, ki niso namenjeni nadzoru dostopa do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnemu nadzoru kreditnih institucij in investicijskih podjetij, že urejeno v postopkovnih in področnih zakonih, so na teh mestih

urejene tudi posledice neposredovanja podatkov ob siceršnji zakonski dolžnosti. Posebna ureditev je tako odveč, za zaščito javnega interesa na področjih, ki so v pristojnosti različnih nadzornih organov je celo škodljiva. Če bi jo želel predlagatelj zakona ohraniti, naj se nanaša zgolj na pridobivanje podatkov za namene nadzorovanja dostopa do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnega nadzora kreditnih institucij in investicijskih podjetij, ki v nacionalnih predpisih (še) ni urejeno.

Doda se nov (zadnji) odstavek:

(6) Ne glede na določbe tega člena se za zahteve, ki jih Banka Slovenije prejme kot zahteve za dostop do informacij javnega značaja, uporabljajo določbe zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja.

K 16. členu:

V drugem odstavku se dodata novi 17. in 18. točka, ki se glasita:

17. pritožbenemu organu ali sodišču, ki v zvezi s konkretno informacijo vodi postopek na področju dostopa do informacij javnega značaja;

18. drugemu državnemu organu, ki informacijo potrebuje za izvedbo nadzornega oziroma prekrškovnega postopka.

K 89. členu:

Predlagamo, da se v 3. odstavek na začetek stavka doda dikcija "Poleg obveznosti objave informacij, ki jih ima Banka Slovenije na podlagi zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja", tako, da se ta del določbe po novem glasi:

"Poleg obveznosti objave informacij, ki jih ima Banka Slovenije na podlagi zakona, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, mora na svojih javnih spletnih straneh razkriti način izpolnjevanja zahtev, ki so določene s predpisi....."

II. Pripombe z vidika varstva osebnih podatkov

K 31. členu:

V četrtem odstavku je določeno, da med pomočne storitve, ki jih lahko opravljajo banke sodi upravljanje s premoženjem banke, *upravljanje ali vodenje sistema za obdelavo podatkov* ali opravljanje podobnih poslov, ki se izvajajo kot podpora opravljanju storitev ene ali več kreditnih institucij.

Pooblaščenec poudarja, da je treba biti pri terminologiji s področja varstva osebnih podatkov zelo natančen. Slovenska Ustava in ZVOP-1 urejata obdelavo osebnih podatkov in zbirke osebnih podatkov. Sistem za obdelavo podatkov je v praksi zgolj tehnična rešitev (aplikacija), ki podpira avtomatizirano obdelavo osebnih podatkov. Obveznosti upravljavcev pa se nanašajo na zbirko, na njeno vsebino, torej na osebne podatke, ki jih ta vsebuje, na namene, za katere jih obdeluje ipd. Če je torej predlagatelj zakona pri pomožnih storitvah bank imel v mislih obdelavo osebnih podatkov, naj uporabi terminologijo, ki je na področju varstva osebnih podatkov ustaljena. Končno ni dvoma, da banke same ne izdelujejo tehničnih rešitev za podporo avtomatske obdelave podatkov, pač pa to prepuščajo pogodbenim obdelovalcem z znanjem in izkušnjami pri razvoju in vzdrževanju aplikacij, in posledično banke same ne nudijo sistemov za obdelavo podatkov.

31/IV naj se spremeni, tako da glasi: »Pomožne storitve so upravljanje s premoženjem banke, vodenje zbirk podatkov (tudi osebnih) ali opravljanje podobnih poslov, ki se izvajajo kot podpora opravljanju storitev ene ali več kreditnih institucij.«

K 42. členu

Člen določa zvočno snemanje ustne obravnave v postopku izdaje dovoljenja za opravljanje funkcije člana uprave banke. Pooblaščenec opozarja, da gre za novo (dodatno obdelavo osebnih podatkov), katere namen v predlogu zakona ni določen. Predvidevamo, da je zvočno snemanje določeno zaradi priprave zapisnika o ustni obravnavi, zato predlagamo, da se po potem, ko stranke izjavijo, da na zapisnik nimajo pripomb, zvočni posnetek uniči. V tem pogledu naj se torej spremeni sedmi odstavek 42. člena, tako da glasi:

(7) Banka Slovenije hrani zvočne posnetke obravnave, dokler stranke postopka na poziv komisije ne izjavijo, da na zapisnik ustne obravnave nimajo pripomb, potem ga uniči.

K 48. in 58. členu

Po drugem odstavku se za ustno obrnavo v primerih iz prvega odstavka tega člena smiselno uporablja 42. člen tega zakona (o zvočnem snemanju ustne obravnave). Pooblaščenec opozarja na nejasnost pričakovanih posameznikov glede obdelave njihovih podatkov (posnetkov glasu) ob uporabi besede »smiselno«. Stališča o tem, kaj pomeni smiselna raba zakona oziroma njegovih posameznih določil v pravni teoriji niso enotna, zato uporaba takšnega termina v obdelavo osebnih podatkov vnaša nedopustno negotovost. Pooblaščenec tako predlaga, da se beseda »smiselno« opusti, oziroma se natančno zapiše, kako je z zvočnim snemanjem obravnave v primerih iz prvega odstavka 48. oziroma 58. člena predloga zakona.

K 66. členu

Po tretjem odstavku navedenega člena se Banka Slovenije s pristojnimi organi in nadzornimi organi posvetuje in izmenjuje informacije glede primernosti kvalificiranih imetnikov ter ugleda, znanja, veščin in izkušenj članov uprav družb znotraj iste skupine kot kvalificiran imetnik in druge informacije, ki so nujne ali pomembne za presojo, ali bodoči kvalificirani imetnik ustreza merilom, predpisanim s predlogom zakonom.

Z vidika varstva osebnih podatkov ima takšna določba za posameznika povsem nepredvidljive vidike obdelave osebnih podatkov, saj se zdi, da gre bolj za izmenjavo govoric, kot pa točnih in ažurnih podatkov o posamezniku. Pooblaščenec zato predlaga, da se določba vsebinsko dopolni tako, da bo mogoče ugotoviti, katere konkretne podatke in informacije o posamezniku si bo Banka Slovenije pridobila/izmenjala z drugimi pristojnimi in nadzornimi organi. **Podobno velja za določilo 2. točke prvega odstavka 67. člena predloga zakona.**

K 127. členu

Šesti odstavek citiranega člena določa, da mora banka mora za vsako posredovanje zaupnih podatkov zagotoviti, da je mogoče pozneje ugotoviti, kateri zaupni podatki so bili posredovani, komu, kdaj in na kakšni podlagi, in sicer za obdobje, ko je mogoče zakonsko varstvo pravice posameznika zaradi nedopustnega posredovanja zaupnih podatkov.

Pooblaščenec opozarja, da je doba hrambe t.i. zunanje sledi jasno določena za osebne podatke (izhajajoč iz Kazenskega zakonika in časa, ki je potreben za zastaranje pregona kaznivega dejanja iz 143. člena), ne vemo pa kako je to urejeno za »zaupne podatke«. Tudi obrazložitev k predlagani določbi tega odgovora ne daje. Zaradi navedenega bi določba lahko postala v praksi neizvedljiva in s tem nesmiselna. Podobno bi se lahko zgodilo, če bi bili za različne kategorije »zaupnih podatkov posameznikov« določeni v praksi različni roki hrambe t.i. zunanje sledi. Pooblaščenec predlaga, da predlagatelj zakona uporablja pravilno terminologijo (če je imel v

mislih osebne podatke posameznikov) oziroma pojasni v določbi, za katere zaupne podatke posameznikov gre in kakšen je rok za hrambo t.i. zunanje sledi.

K členom 398 - 401

V poglavju 14.1.6. se določa prehodna ureditev sistema izmenjave informacij o boniteti strank do uveljavitve posebnega zakona, ki bo urejal sistem enotni kreditni register pri Banki Slovenije.

Sistem za izmenjavo podatkov po predlaganih prehodnih določbah vzpostavi Banka Slovenije najkasneje v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona in sicer o boniteti strank, ki so fizične osebe, vključno s samostojnimi podjetniki posamezniki in drugimi fizičnimi osebami, ki samostojno opravljajo določeno registrirano ali s predpisom določeno dejavnost (zasebniki).

Pooblaščenec opozarja, da sistem za izmenjavo pomeni tehnično podporo obdelavi osebnih podatkov v zbirkah iz tretjega in četrtega odstavka 390. a člena ZBan-1. Opozarjamo, da veljavnost celotnega 390.a ZBan-1 člena ni podaljšana, zato se postavlja vprašanje, kaj je z zbirkami podatkov, kdo jih vodi, kakšna je njihova vsebina – še posebej upošteva dejstvo, da prehodne določbe širijo vsebino zbirk iz veljavnega ZBan-1 (še s podatki o samostojnih podjetnikih posameznikih in drugimi fizičnimi osebami, ki samostojno opravljajo določeno registrirano ali s predpisom določeno dejavnost).

Poleg tega se zdi, da je izključno odločitvi Banke Slovenije prepuščeno, ali bo vzpostavila »svoj« sistem za izmenjavo podatkov o boniteti strank, ki so fizične osebe, ali bo prevzela upravljanje sistema izmenjave informacij o boniteti strank, ki so ga (že) organizirale banke v skladu s prvim odstavkom 390.a člena. Tako je povsem od volje Banke Slovenije odvisno, ali bomo na koncu imeli dva sistema za izmenjavo podatkov ali enega, kar ni zgolj problem sorazmernosti obdelave osebnih podatkov, ampak tudi problem predvidljivosti le-te s strani posameznika, tudi z vidika uveljavljanja pravice do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki ipd. Pooblaščenec predlaga, da se z zakonom uredi prenos obstoječega sistema za izmenjavo informacij o boniteti strank, ki so fizične osebe na Banko Slovenije in se na ta način prepreči dvotirnost.

Največjo težavo z vidika varstva osebnih podatkov pa Pooblaščenec vidi v neopredeljenem statusu Banke Slovenije glede na zbirke osebnih podatkov v »sistemu« za izmenjavo informacij o boniteti strank, ki so fizične osebe. Pooblaščenec je tudi Kreditni biro SISBON (sedanjega upravljavca sistema), prej pa tudi Združenje bank Slovenije opozarjal na neurejenost statusa, ki zmanjšuje pravno varnost posameznika. Namesto o upravljavcu sistema je namreč treba govoriti o upravljavcu centralne zbirke podatkov o boniteti strank, ki so fizične osebe. Le na ta način bo mogoče posamezniku omogočeno uveljavljanje pravic iz ZVOP-1. Če je pri Kreditnem biroju SISBON še bilo mogoče zagovarjati stališče, da gre za pogodbenega obdelovalca zbirk podatkov, ki jih sicer upravljajo posamezne banke oziroma drugi zavezanci za vključitev v sistem izmenjave podatkov o boniteti strank, ki so fizične osebe, pri Banki Slovenije ni dvoma, da ta ne zasleduje namenov bank (kot njihov pogodbeni obdelovalec), ampak podatke iz »centralne zbirke« obdeluje za svoje lastne namene. Banka Slovenije bo torej upravljavec centralne zbirke podatkov o boniteti strank, ki so fizične osebe, samostojni podjetniki posamezniki in druge fizične osebe, ki samostojno opravljajo določeno registrirano ali s predpisom določeno dejavnost. Po mnenju Pooblaščenca je nujna jasna opredelitev upravljavske vloge v zakonu, prav tako pa tudi vsebine zbirke, ki se povsem nedopustno širi s prehodnimi določbami.

Tako postane povsem nepotrebno tudi urejanje vsebine, ki je zajeta v 401. členu. Ta naj se v celoti izpusti.

Pooblaščenec na koncu dodaja, da so zgornje vsebinske pripombe terjajo preučitev in tudi upoštevanje. Prosimo, da nas o njihovi obravnavi obvestite. V primeru, da bi bilo potrebno naše nadaljnje sodelovanje, se brez zadržkov ponovno obrnite na nas.

Lep pozdrav,

Informacijski pooblaščenec
Mojca Prelesnik, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka